

Необходимостта да познаваме Бога

"А вечен живот е това, да познаваме Тебе, Единаго Истиннаго Бога и пратения от Тебе Исус Христос." Ев. Йоан 17:3.2

Животът е най-естественият и най-силен стремеж на човешката душа; той е богатството, което тя желае да припечели. Този стремеж съществува не отсега, а от хиляди и милиони години, и то не само в човека, но и в другите млекопитаещи, в птиците, в рибите и дори в растенията. Различие има само в методите за добиване на живота у тия разни същества.

Да дойдем до човешкия стремеж към живот и той засяга нас, важен е за нашето развитие. Вие влизате, напр., в едно музикално училище, не само да слушате, но и да се учите. Дават ви цигулка, дават ви лък, поставят ви струни на цигулката, научават ви как да я нагласявате; дават ви учител да ви учи на основните правила на музиката и почват да упражняват вашия ум, вашите ръце, вашите пръсти. И по този начин, с течение на времето, вие усвоявате изкуството на един отличен виолонист. По същия закон Господ иска да ни научи да усвоим метода, начина да придобием живота. Човек е притежавал някога вечен живот, но го е изгубил. Изгубил го е по една проста причина и сега се стреми да изправи своята грешка. Тази негова грешка е причинила смъртта и само когато човек е почнал да изпитва постоянното разрушение на своята душа, на своя ум, на своето сърце, на своя организъм, на всичко онова, което гради, само тогава той е разбрал какво нещо е изгубил.

В първата глава на Битието се казва, че Бог е поставил човека в рая и му казал да обработва и да използва всичко в него, но му забранил да се докосва само до едно дърво и дървото за познаване доброто и злото. Обаче, човекът поискал да направи един малък опит на непокорство и с този опит започнала най-напред жената. Казва се в тази глава, че змията се увила около дървото на познанието и почнала разговор с Ева, като и задала въпроса: "Как така, вие като сте господари на рая и се ползвате от всички райски дървета, да не се ползвате и от дървото, което крие в себе си велика тайна?" Жената запитала от своя страна: "Каква тайна?" и "Ако ядете от това дърво, ще имате познанието на Бога, ще знаете защо живеете, ще познавате доброто и злото, ще бъдете много силни на земята, тъй както Бог е силен." И в жената се заражда тогава тщеславие и тя си казва: "Да стана като Бога и това е моето горещо желание" и откъсва от забранения плод, вкусва от него и след това отива и убеждава мъжа си, така и той вкусва. И вследствие на това, Писанието казва, двамата оголели и видели се голи. Кога хората оголяват? Някой богат баща умира и остава на сина си пари, чифлици и гори. Синът се запознава с другари, тръгва по разходки и веселби, изхарчва всичко и оголява и оголява не току-тъй, а от ядене, пиене и леност. Това ни навежда на мисълта, че Адам и Ева са яли дълго време от това дърво и почват да залагат рая и тогава Господ им казва: Какво залагате, ваш имот ли е това? Скоро вълн! Отсега нататък с труд и пот на челото ще изкарвате прехраната си, за да се научите на този велик закон и да оценявате живота, който ви давам." Човек лесно може да обеднее. Един американски милионер, бащата на когото оставил двацетина милиона долара наследство, имал слабост към цветята и започва да събира разни цветя из всичките

краища на земята; пращал дори специална експедиция за някои особено редки цветя; след няколко десетки години изхарчил всичко, каквото имал и когато умрял, трябвало да го погребат на общински разноски.

Но вие ще питате: "Как човек може да изгуби своя живот?" Ще ви кажа как. Имате син, здрав и читав, завършил в странство, но се заражда в неговия ум да стане велик, славен, да има Св.Георгиевски кръст, той казва: "Аз ще отида да се бия за слава" и отива; един куршум го улучва, приема славата, но изгубва живота си. Адам и Ева са пожелали такъв един кръст и Господ ги пратил на бойното поле. Излизат от рая, отиват да завладеят света, но изгубват вечния си живот.

Сега да се върнем към Христовата мисъл. Да харчим пари, да изгубим живота си и наем, но да спечелим живота и не знаем. Христос е дошъл тъкмо да ни научи как да спечелим изгубения живот. Ще развия именно тази мисъл пред вас. Христос казва: "Аз съм животът." По какво се отличава животът от другите сили? Той е една сила, която строи, въздига, съединява, обединява, дава радост и веселие на човешката душа. В последния стих от главата, която ви прочетох, са важни три думи: "живот", "познание" и "Бог". Животът е целта, към която се стремим, познанието е методът за постигането на тая цел, а Бог е средата или условията, от които можем да черпим тоя живот. Този въпрос има двоен смисъл: аз мога да развия пред вас неговата чисто философска страна, мога да ви обясня неговия биологически произход, неговата физиологическа или психическа проява и т.н., но това няма да ви ползва, тъй както ако на един гладен човек не му дам хляб да яде, а почна да му разправям: как е приготвен хлябът, от какво брашно е направен, коя жена го е замесила, как го е пекла, какви елементи той има, как са ги намерили химиците в лабораторията и т.н. Човек казва: "Аз съм гладен, дай ми да ям. Че жена го е месила, не ми трябва да знам. Че има такива или други елементи, също не искам да зная. Единственото нещо, което ме интересува сега, е да се нахраня, и след това ще мога да те слушам да ми приказваш за тия работи." Така и ние ще кажем сега на философа: "Не искаме да знаем от какви елементи е съставен животът, как и от какво е той замесен, как е произлязъл, искаме да се нахраним, да ядем от Вечния живот, че после можем да разискваме с вас, колкото време щете, върху тия неща; сега искаме да се избавим от тази смърт." И мисля, че това е правилното разрешение на въпроса.

Как можете да придобиете вечния живот? Вие не сте още живели. Вие, наистина, имате живот, но той не е ваш; той е живот заложен; утре ще се яви онзи, на когото дължите, ще представи полицата за дълга ви, ще ви сложи в затвора и ще вземе живота ви. Ще ви сложат на носилка и попът просто ще дойде да потвърди присъдата, като ви прочете една заупокойна молитва, да ви помене Господ в Своето Царство, сиреч, да бъде милостив към вас; след това, певците ще изпеят установената песен и ще ви заровят. Какво е това да заровят човека? То значи да го затворят долу в тъмницата, за да изплати своя дълг. Всеки, който вместо да отиде да изплати дълговете си, отива да търси Георгиевски кръст, бива заравян в земята, да изплати първо своя дълг, да се научи да придобива своя живот. Всички хора плачат, когато умре някой техен близък; но плач не спасява: онзи, който има да взема от нас, колкото и да плачем, няма да се смили, а ще каже: "Плати си дълга." И смъртта, когато дойде, казва: "Аз не искам вашите сълзи, а искам да си платите дълга и вие ми дължите." Сега, необходимо е да знаем основния закон на живота, за да се освободим от смъртта. Ще ви приведа един пример за изяснение на това. Във времето на българското робство, в епохата на еничарите, някой си турчин даалия, пехливанин, завладейл цяла една местност и сложил цялото население в страх и трепет. Кого де хване бие, трепа, наранява и убива и с това той навсякъде се хвали, че гяурите плаши. Никой от местното население не смеел глас да издигне, всички се на Бога

молили от това зло да ги избави. Всички мъже носели белезите на турския даалия. Но никой не смеел глава да повдигне. Всеки от страх своя ярем носел. Един ден минава през това място млад български овчар, спретнат и обут, с кривак в ръце. Влиза в една гора, съглежда го отдалеч турският даалия и му извиква: "Ей гяур, стой! Кой ти позволи тук да минаваш?" и "Аз съм чобанин, стадо си прекарвам." и "Я хвърляй тая тояга." и "Но аз ти я нося подарък и тя е пълна със злато. Моята баба ми каза, че дядо ми от рая я донесъл. Тя никога не ме е лъгала и пътя ми е оправяла." и "Гледай, тоя серсем гяурин какви глупости говори! Ще ти кажа аз на тебе от кой рай е излязла, от вашия или от нашия! На нея твоята глава аз ще набуча." Обаче, смелият овчар, с първия още замах сабята на пехливан даалия на две строшава; от втория замах, дясната му ръка съвсем увисва; третият замах левия крак на две пречупва и пехливанинът даалия на земята се срутва. "Нали ти казах, че моята тояга всякога право казва, че от рая е излязла? Засега ти стигат тия три думи, които от нея научи. Бог добре плаща. Втори път като мина, моята тояга ми пак казва, още три думи ще ти кажа и главата ти ще смажа." и "Вярвам, отговорил пехливанинът даалия, в твоята тояга. Нейните думи в живота си ще прилагам. Мога ли вече аз да се противя на такава тояга, която от рая е излязла и всякога право казва? Нека отсега нататък раята да бъде свободна, такава е волята на Аллаха."

Привеждам този поетически разказ да обясня една истина в народна форма. Този турчин и това е смъртта. Раята и това сме ние хората. Има ли място в света, където този пехливанин да не е влизал? Има ли дом от него непосетен? Какво говорят кръстовете по гробовете? Всички от тоя свят за пехливанина даалия приказват, за неговите подвизи майки и бащи говорят. Има цели томове, писани за неговата история, за неговата сила. Всички една песен пеят и непобедим е в тоя свят нашият пехливанин даалия. И ако някой се опита да каже, че е възможно да се освободим от него, веднага чуваме думите: "Ти луд ли си, с всичкия ум ли си? Това е невъзможно, ние не вярваме; това са празни думи, глупави фрази, младежки илюзии." Но достатъчен е този български млад овчар, със своята тояга излязла от рая, която лъжа не казва, с три удара и срещу ножа, в дясната ръка и в левия крак на даалията да опровергае лъжливата теория, че пехливанинът даалия е непобедим. Обаче, трябва мъжество, трябва воля за такава гигантска борба. Но ще възрази някой и каже: "Аз не виждам какъв дълбок смисъл може да има в тоя обикновен пример." Да, вие сте прав, от вашето гледище, понеже не си давате труд да приведете нещата в ред. Но, ако в тая формула се крие следната истина, тогава какво бихте казали? Ако именно този млад овчар представлява разумния непоковарен човек; ако неговата баба представлява Божествената любов, която постоянно говори в нашата душа, че свободата е човешко право; и ако дядото представлява Божествената мъдрост, която изнася тоягата, сиреч Божествените закони и я поверява в ръцете на това разумно същество да брани своята душа от заробване; и ако ножът представлява Природните сили в разрез на човешкия прогрес; и ако ръката показва покварената човешка воля, а левият крак и поквареното човешко сърце; и ние мислим, че като се реагира върху тия сили в дадена посока, можем да отстраним раз-рушителните действия.

В този именно смисъл трябва да се разбират думите: "Който победи докрай, той спасен ще бъде." Победата е условие за придобиване на живота. И думите Христови: "По-силният, като влезе в дома на силния и го върже, само тогава може да разграби неговия дом", подразбират същата идея. Затова е необходимо онова знание, което може да ни запознае със законите на тоя процес за придобиване на живота. Жена, която иска да изтъче плат, преди всичко трябва да знае да опере и изпреде вълната, да приготви своя стан, своите нищелки, бърдо, ватали и след това да наснове основата и да я навие на кросното, да я опъне и да почне тъкането според определените правила

на това изкуство. Сомалката постоянно трябва да се хвърля ту от лявата, ту от дясната страна, да носи жичките на вътъка, които, като се преплетат с основата, образуват желанния плат.

Художник, който иска да нарисова някоя ценна картина, трябва да разбира законите на това изкуство, да разбира съчетанието на боите и да владее своята четка. Скулптор, който иска да извае някоя велика статуя, трябва да владее своя чук. Който гради къща, трябва да знае как да я съгради, издигне и нареди. Лекар, който иска да стане знатен и полезен, трябва да познава отблизо елементите, които лекуват болните. Учител, който учи и възпитава, трябва основно да познава човешката душа, човешкия ум и да постъпва съобразно с тях.

Сега и човекът християнин, който иска да придобие вечния живот, трябва да познава основата на този живот и да прилага законите, по които той се добива. Животът може да се сравни на плат, който трябва първо да изтъчем и след туй да облечем. Той е първата дреха, с която трябва да се обвие човешкият дух. Когато изхабим този плат, ние оголяваме отвън. Това оголяване го наричат морално падане.

Христос ясно казва: "Вечен живот е да познавате Бога." "Да Го познавате", ето тайната на придобиването на вечния живот. Но ще ме попитате: "Нима ние не познаваме Бога?" Ако бихте Го познавали в Христовия смисъл, не бихте умирали. Но, ще ми възразите, кой не умира? Ами че това е то, което опровергава хорското твърдение, че познавате Бога.